

Még mindig nem simultak el az ellentétek a nemzeti-parasztpártban

Jelentések a választási frontról

Egységes zsidó-front alakult. -- December 29-én lesznek a munkakamarai szenátor-választások. -- Averescu visszaszerezte régi tekintélyét. -- A Calendarul értesülése szerint december 12-én felosztatják a Vasgárdát

A pénzügyminiszter Párisba utazott

Zelea Codreanu: Hiveim halálraszántan várják az elkövetkezendőket

Bukarest, december 2.
A fővárosi lapok élénken foglalkoznak a nemzeti parasztpárt erdélyi jelölései körül mutatkozó zavarral. Tilea után most Hatiegan Emil, aki eddig mindig a párt kolozsvári listavezetője volt, nem tud megegyezni a Maniu-csoporttal. Hatiegan ma Bukarestbe utazott, ahol holnap ülést tart a Vajda-frakció. Vajda ezen az értekezleten előrelát hatólag újból hangsúlyozni fogja, hogy lemondása után azt javasolta, hogy a párt ne vegyen részt a választásokon. Vajda ez ért nem is vállal jelölést. A Vajda-csoport holnap délelőtt dönt afölött, hogy egyáltalában részt vesz-e a választáson.

A "Romania Noua" című lap, amelyet a Maniu-csoport még a Vajda-kormány idején alapított és amelyet annakidején betiltottak, holnap újból megjelenik: Ebből politikai körökben arra következtetnek, hogy a párt kebelén belül még fennállanak az ellentétek. Kolozsváron így tehát a "Patriával" a nemzeti parasztpártnak két hivatalos lapja jelenik meg.

Egységes zsidó választási front alakul

Bukarest, december 2.
A Zsidó Párt elnöksége érintkezésbe lépett a Fildermann vezetése alatt álló Romániai Zsidók Szövetségével, abból a célból, hogy megalakítsák az egységes zsidó frontot. A tanácskozások során elvi megállapodás jött létre. A Zsidó Párt vezetősége egyúttal tárgyalásokat kezdett a kormánnyal is és nem lehetetlen, hogy az egységes Zsidó Párt paktumot köt a kormánnyal.

December 29-én lesznek a munkakamarai szenátor-választások

Bukarest, december 2.
Az új választás alkalmával először választanak szenátort a Munkakamrák. Értesülésünk szerint a munkakamarai szenátori tisztségre eddig a következő jelölések történtek: Bukarest: Flueraş, Kolozsvár: Jumanca, Jasi: Dan Romulus, Galaci: Mihailcea, valamennyien ismert szociálista vezetők. A munkakamarai szenátori választásokat december 29-én tartják meg.

A pénzügyminiszter elutazott Párisba
Ma délelőtt a kormány minisztertanácsot tartott, amelyen a felgyógyult Duca el-

rőkölt. A minisztertanácsban Bratianu Dinu pénzügyminiszter ismertette a kormány tagjaival külföldi utjának programját.

A pénzügyminiszter ma délután elutazott Párisba. Helyettesítésével Antonescu

igazságügyminisztert bízták meg. Elhatározta a minisztertanács, hogy Anghelescu közoktatásügyi miniszter a legközelebbi jövőben intervenáljon az egyetemek rektorainál a taxák leszállítása érdekében.

Averescu visszaszerezte régi tekintélyét

Az "Adeverul" szerint a kormányválság alkalmával lefolyt királyi kihallgatások sorából kimagaslik Averescu marsai audienciája. A lap megállapítja, hogy csak most került nyilvánosságra az audiencia lefolyása, amelynek során a marsall kijelentette, hogy ezekben a válságos időkben is csak úgy lehet megoldást találni, ha minlenáron ragaszkodnak az alkotmányhoz. A marsall felépése nagyon jó hatást váltott ki és legfelsőbb helyen kijelentették előtte, hogy azon kevesek közé tartozik, akik kitartanak

meggyőződésük mellett. Udvari körökben megállapítják hogy Averescu marsall ismét a régi tekintélynek és bizalomnak örvend.

December 12-én felosztatják a vasgárdát?

A "Calendarul" értesülése szerint, december 12-én a jelölő listák letételének utolsó napján a kormány felosztatja a vasgárdát és ezzel semmisnek nyilvánítja a gárda által benyújtott listákat. A lap híre megerősítésre szorul.

Zelea Codreanu: Halálraszántan várják hiveim az elkövetkezendőket!

A "Cuvantul" munkatársa beszélgetést folytatott Zelea Codreanuval, a vasgárda vezérével a jasi véres eseményekről, Codreanu ezeket mondotta: -- Az utóbbi napokban történt véres eseményekkel kapcsolatban elsősorban le akarom szögezni, hogy a vasgárda senkit sem provokált. A vasgárda csak a szervezet tekintélyét vélelmezte meg. Nagyon szomorú, hogy a karhatalom ártatlan fiatalembereket gyilkolt meg. Fájó szívvel gondolok ezekre az áldozatokra, de egyben tudom, hogy az a generáció, mely ma a vasgárda mellett áll, halálraszántan várja az elkövetkezendőket. Teljes energiával vesszük fel a választási küzdelmet és ha megtámadnak bennünket, mi továbbra is védekezni fogunk.

Jasi, december 2.

Bécs deterált a Schumacher-ügyben

Kártérítést ígért Ausztria a lelőtt német katoná haláláért

Bécs, december 2.
Az osztrák-bajor határcidens ügyében érdekes fordulat következett be. Az osztrák kancellári hivatal főtitkára megjelent a bécsi német nagykövetségen és formális kártérítést ajánlott fel a bajor határon ag-

lőtt Schumacher si-járőr haláláért. Közölte még azt is, hogy a osztrák kormány hadbíróság elé állítja azokat az osztrák állambiztonsági szerveket, akik vétkesek Schumacher haláláért.

Ma nap

Bethlen és Maniu

Mindkettő erdélyi ember, mindkettő államférfi. Hogy most egymás mellé került ez a két név, a mai nap okozta. — Ugyanis Bethlen Londonban beszélt bizonyos állandónapirenden forgó témáról és a londoni beszédnek világszerte visszhangja támadván, Badacsonyan is reagáltak rá. Maniu, a nemzeti parasztpárt vezére válaszolt Bethlen beszédére, de különösen arról tartott hosszadalmas magyarázatot, miért nem lehet Erdély független állam.

Sajnos, mi nem vagyunk abban a kedvező helyzetben, mint Maniu s így nem tudjuk történelmi érveinket felsorakoztatni a bethleni elgondolás mellé. Különben is azt valljuk, hogy nemcsak mi, de Bethlen éppúgy, mint Maniu, nem ható tényezők bizonyos fontos s Európa sorsát kialakító és eldöntő tényezőkben. A dolgok és események sokkal nagyobb hatalmasságok kezében vannak, mint Bethlen és Maniu s mi, erdélyi magyar újságírók ezt jól tudva, nem akarunk semmiféle vizet zavarni. Azonban volt Maniu beszédének olyan része is, amelyhez hozzászólni nemcsak kötelességünk, de jussunk is. S ez ama bizonyos magyar barbárság, amit Maniu fennen és nem minden ét nélkül hangoztatott.

Mindenesetre csodálatos és elszomorító, hogy erről a „barbárságról” éppen Maniu beszél, akit éppen ama nemlétező magyar „kulturális barbárság” képezett ki tisztalelkű románná, az erdélyi románság vezérévé sőt — a világháború után Románia vezető államférfijává. Már maga Maniu élete, sorsa és kulturája a legcsattanóbb válasz a „magyar barbárságra”, amely ha valóban meg lett volna, úgy ma sem Maniu sem egy erdélyi román se maradhatott volna meg az ezeresztendő magyar államban románnak.

Ha Maniu csak egy kissé is nagyobb látókörű ember lenne, akkor belátná, hogy bizony a „magyar barbárság” sokkal nobilisan bánt az akkori nemzetiségekkel, — mint tesszem azt, a jugoszláv kormány a Timoc-völgyi románsággal, vagy a csehszlovák állam a ruthénokkal és a felvidéki tótokkal.

Maniu tehát elvetette a súlykot. Elvetette — s ez a legnagyobb hiba — éppen december elsején, ama bizonyos gyulafehérvári pontozatok meghozatalának tizenötödik évfordulóján, amikor vád és guny helyett inkább hamut kellett volna hintene fejére és bűnbánólag kellett volna elmélkednie azon, hogy mennyire sárbataposták a gyulafehérvári lelket.

Mennyire tisztább emberként áll majd a világ történelmének ítélőszéke előtt Bethlen István gróf, aki revideálta régebbi álláspontját és belátott bizonyos tévedéseket, mint Maniu Gyula aki ugyan a wilsoni idők parancsoló kényszerűségéből meghozta a gyulafehérvári pontokat, de azokból egyetlenegy sem tartott be.

Bethlen is erdélyi ember. Maniu is. — Azonban a londoni és a badacsonyi beszéd között mégis különbség van. Annyi a különbség, mint ami egy évszázados szabadelvű multtal rendelkező erdélyi fejedelmi sarj mai utóda és Szilágyságban felnőtt köznevelés mai hajtása között van meg. Bethlen István annak az erdélyi fejedelemnek leszármazottja, aki bibliát fordított románra, hogy az erdélyi románság éppúgy hozzájusson a lélek szabad kifejlődéséhez, mint a magyar, vagy a szász. Ezzel szemben Maniu a mai nehéz, zavaros és kialakulásban levő világban, sőt éppen most a választások idején — tehát amikor amennyi izgalomtól és feszültségtől robbanások az atmoszférában — az ifjuság előtt hangoztatott bizonyos forradalmi emlékeket — amelyekről mi, itteni erdélyi magyarság se nem tehetünk, sem pedig nem volt benne semmi részünk.

Mennyivel nagyobb államférfi és igazságos

Ez az igazság!

Egy német közgazdász beismerte, hogy a bojkott fojtogatja Németországot!

Berlin, december 2.

A Ríbecki Kereskedelmi Kamara főtítkára dr. Kelhaufen Rudolf aki Németország egyik legkiválóbb közgazdásza, nagy cikket írt a kölni „Handelszeitungba”. A cikkben beszámol a német gazdasági helyzetről és megállapítja, hogy a perspektivák nem biztatóak. A tőke még mindig ideges, a belső

korlátozások akadályozzák a normális élet kifejlődését és a gyárak csak kényszerből termelnek. A legnagyobb baj azonban

a külföldi bojkott, mely még mindig változatlanul tart és fojtogatja Németországot.

A cikk, melyet az összes külföldi lapok átvettek, hatalmas feltűnést keltett.

Különös fogolyszöktetés Csernovicban

Hogyan szabadítottak ki három cigányt

Csernovic, december 2.

Filmbe illő módon szabadították ki fogolytársaikat a csernovici cigányok. Három Csernovic környéki cigány rablás büntetével vádoltan már régebben az ügyészség foglya volt és tegnap kellett volna megtartani ügyükben a főtárgyalást. A fogházból egyetlen fegyőr kíséretében vitték a három rabot és a törvényszék épületéig nem is fordult elő semmi incidens. A törvényszék épülete előtt azonban, mintegy

40—50 főből álló cigánycsoport állta útját a menetnek és körülfojták a rablókat

akiket a nagy kavargásban elsodortak pilanatok alatt az őr mellől. A zűrzavarban a foglyok kerekét is oldottak és mire a fogházor magához tért, a foglyok eltűntek a mellékutcákba. A nagy zajra előszelő rendőrök 20 cigányt elfogtak, akiket fogolyszöktetés miatt vonnak felelősségre majd.

A francia nagyvezérkar tudja

Ketmillió fegyveres hadereje van Németországnak

Bécs, december 2.

A „Wiener Allgemeine Zeitung” parisi értesülése szerint a francia nagyvezérkar tudomására jutott, hogy Németország titokban óriási fegyverkezési költségvetéssel dolgozik és újvra nem kevesebb, mint kétmillió főből álló haderővel rendelkezik. A lap szerint Münchenben a birodalmi vezérkar mintájára rohamosztagos vezérkar alakul. A rohamosztagosok barna ing helyett szürke inget fognak viselni, többnyire kerékpárral rendelkeznek. Általában a rohamosztago-

gosok motorizálásán van a hangsúly, új repülőtereket, sülyeszítható hangárokat építenek.

A lap közlése szerint a mintegy kétmillió főből álló haderő a következőkben tevődik össze: birodalmi hadsereg 165 ezer ember, rendőrség 150 ezer ember, rohamosztagosok 800 ezer ember, acélsisakosok 400 ezer ember, munkaszolgálatosok 265 ezer ember, véderőosztigosok 70 ezer ember, elbocsátott aktív tartalékosok 100 ezer ember

Miniszteri rendelettel módosították a forgalmiadó-törvényt végrehajtási utasítását

Bukarest, december 2.

A forgalmi- és luxusadótörvény helyes alkalmazása céljából a pénzügyminiszterium új rendeletet küldött a pénzügyigazgatóságokhoz. Az egyik körrendelet azokról a pék mesterekről szól, akik liszteladással is foglalkoznak. A rendelet kötelezővé teszi, hogy a liszteladásról minden alkalommal bélyeges számlát kell kiállítani és annak másolatát

megőrizni mert forgalmi adófizetés szempontjából az illetékes közegek bármikor ellenőrizhetik. A rendelet másik része azokkal az üzemekkel foglalkozik, amelyek csak egyféle adót fizetnek. Ezek minden eladási tételt külön-külön kötelesek a specialis regiszterbe bevezetni, mert a forgalmiadót ezen az alapon fizetteti a kincstár.

ember lett volna Maniu Gyula, ha — mi-ként Bethlen István gróf Londonban, úgy ő is most — Badacsonyan tévedések belátására hívta volna fel az ifjuságot. — Igazán nagy és magasztos hivatást teljesített volna Maniu Gyula, ha az öt tisztelő ifjuságnak a lelkére kötötte volna, hogy mindazokat, amiket ő és kortársai Gyulafehérváron meghoztak, de nem teljesítettek be — a mai román ifjuságnak kell valóra váltania.

Bethlen békát hirdetett, Maniu harcot,

Bethlen beszédéhez nincs szavunk, román állampolgárok vagyunk, azonban Maniu harcias szónoklatát nem tartjuk szerencsésnek. Mennyivel inkább tudtunk volna örülni a badacsonyi beszédnek, ha ennek hatása nyomán a román ifjuság esküvel ígerte volna meg az elfelejtett gyulafehérvári pontozatok megharcolását. Ez esetben többet ért volna Maniu harciassága, mint Bethlen hangja. De így...?

Önálló listával indul a Magyar Párt

Szenátorokat csupán a székely megyékben állított fel,
míg a többi helyeken nem

Kolozsvár, december 2.

Az Országos Magyar Párt intéző bizottsága foglalkozott az elnöki tanács ülésének eredményével, amely tudvalevőleg a párt jelöléseit tartalmazta a közelgő képviselő-választásokra. Az elnöki tanács előterjesztésének előjáróban nagyfontosságú határozati javaslata volt az, hogy a párt önálló listával történő indulását ajánlotta és ehhez az intéző bizottság nagy lelkesedéssel hozzá is járult. Egyetlen másirányú javaslat történt, ezt azonban az előterjesztője a kellő felvilágosítás után nyomban visszavonta. Az után megtörtént az elnöki tanács javaslatának a jelölésekre vonatkozó előterjesztése, amit a következőkben meg is szavaztak:

Alsófehér megye: Szász Pál, dr. Bitay Miklós.

Arad megye: Takács Miklós, Zima Tibor, Reinhardt Gyula, Schütz Henrik, dr. Olasz Lajos dr. Kisjenő), Keleni Mihály (Pécska), Nagy Zoltán (Erdőhegy), Juhasz Gábor, Major László Károly (Borosjenő). Az aradi tagozat vezetésének indítványát tehát változtatás nélkül elfogadták.

Beszterce-Naszód megye: dr. Jakabffy Elemér, második hely tagozat számára fenntartva.

Bihar megye: Hegedüs Nándor, dr. Sós István.

Brassó megye: Szabó Béni, Sipos András ev. lelkész (Hosszúfalva), tr. Ambrus Imre ref. lelkész (Brassó).

Csik megye: dr. Paál Gábor, dr. Sulyok István. Szabó Béni.

Fogarasz megye: Sándor József, Bartalis Ferenc, Bedő Ferenc dr.

Háromszék megye: Gróf Szentkereszthy Béla, Laár Ferenc dr., Molnár Dénes dr.

Hunyad megye: Gróf Kondeffy Gábor, dr. Meskó Miklós, Veress Béla, dr. Székely Ferenc.

Kisküküllő megye: Gyárfás Elemér dr. ifj. Barabás Béla dr., Szabó Béni.

Kolozs megye: Gróf Bethlen György, dr. Szász Ferenc, Lengyel Albert.

Krassó megye: dr. Szathmáry Lajos, Keresztes József.

Máramaros megye: dr. Jakabffy Elemér második hely tagozatnak fenntartva.

Nagyiküküllő megye: dr. Gyárfás Elemér dr. György Zsigmond.

Szatmár megye: dr. Jakabffy Elemér, Hosszúfalva Lajos.

Szeben megye: Sándor József, Kres Kornel.

Szilágy megye: báró Jósika Miklós, második hely tagozat részére fenntartva.

Szamos megye: dr. Gyárfás Elemér, dr. Bene Ferenc.

Szörény megye: Rieger Nándor, Csorba István.

Temes megye: Sándor József, dr. Kriván Gyula, Lukács Jenő dr., Szabolcska László.

Tóth Gyula hirlapíró (Lugos), dr. Gyulay János ügyvéd, dr. Raskó Sándor, dr. Veterány Viktor, Kubán Endre, Koppány Rezső.

Torda-Aranyos megye: dr. Gaál Miklós.

Udvarhely megye: gróf Bethlen István György, dr. Willer József és dr. Abrudbányai Ede.

Szenátor jelöltek: Csik megye általános szenátorjelölt Gyárfás Elemér. Községi tanácsosok jelölése tagozatnak fenntartva. Háromszék megye: általános szenátorjelölt

Sándor József, községi tanácsosok szenátora: Keresztes Károly. Udvarhely megye: általános szenátor jelölt: dr. Balogh Arthur, községi tanácsosok szenátorjelölése tagozatnak fenntartva.

Érdekes, hogy a szenátorokat csakis a három székely megyében jelölt az intéző bizottság, ami azt a látszatot kelti, hogy a tagozatok ezek után nem is jelölnek szenátorokat és a magyarság csakis a három székely megyében küzd majd sajátjait a választásokon.

Ami egészen bizonyos, hogy nem sikerül

Mussolini Japánt és Szovjetországot be akarja vonni a Népszövetségbe

London, december 2.

A Reiter távirati iroda tegnap részletes jelentést adott ki, melyben hosszasan kommentálja azokat a tárgyalásokat, melyeket Sir Erick Drummond angol nagykövet Rómában folytatott Mussolinivel. A Reiter cáfolja azokat a híreket, melyek különböző angol lapokban jelentek meg és arról tudnak, hogy Mussolini a négyhatalmi paktumot hét hatalmi szövetséggé akarja kibővíteni. — A Reiter megállapítja, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak, mindössze annyi igaz, hogy a Duce a Népszövetség módosításának a híve, még pedig oly módon, hogy vonják be az új alapokra fektetett Népszövetségbe az Egyesült Államokat, a szovjetet és Japánt.

Csendő mentelte ki az apácákat szorult helyzetükből

Három-három havi börtönre ítélte a kisenevi esküdtszék az erőszakoskodó suhancokat

Kisenev, december 2.

Ez év májusában történt, hogy Anica Grecu, Elena Benici reciuai apácák egy Kisenev közelében fekvő faluba mentek. Az országuton szembetalálkoztak két suhancsal Joan Beminnovval és Marcu Gríteával, akik minden habozás nélkül felkapták a két nőt és a közeli bozótba hurcolva őket, erőszakot

akartak elkövetni rajtuk. Az apácák rettetéses viselkedésbe kezdtek és a segélykiáltásaikat meg is hallotta egy csendő, aki inspekciós körútját végezte. A rendőrt suhancokat letartóztatták és ügyüket tegnap tárgyalta a kisenevi esküdtszék. Rövid tárgyalás után három-három havi börtönre ítélték őket.

Bánságban emelkedik a buza ára

Temesvár, december 2.

A bánsági gabonapiac az elmúlt 24 órában továbbra is lanyhaságot mutat. Csupán a búzában tapasztalható némi élénkség. A buza barátságos irányzatát nem csak a pillanatnyi helyzetnek, hanem azoknak a híreknek is köszönhetjük, amelyek igazolták, hogy nem teljesen látszik megokoltnak a buza exportálása külföldre.

A gazdák, sőt a vásárlók is nagyon számitanak arra, hogy a buza ára tavaszra erősen felérjen s talán kétszerese, sőt meg közelítően háromszorosa is lesz a jelenlegi aránylag magas buzaárnak.

A tengeri jövőbeni ára miatt nagyobb bizonytalanság uralkodik. Ennek nagy részben az is az oka, hogy az idei tengeri nedvesség folytán nem bírja el a hosszabb szállítást, valamint a raktározást sem.

Az exportőrök egyesülete éppen ezért most azt javasolta, hogy a tengerikereskedelemben nedvességi fokokat állapítsanak meg, ami nagyban védi az eladók érdekeit. Az utóbbi időben ugyanis a nedvességi okokból kifolyólag nagyon per keletkezett. Az

idei tengerit már analizálták is s abban 25 százaléktól 40 százaléki terjedő víztartalma állapították meg.

A konstancai kikötőben egyébként száritó is van, amivel a külföldre kerülő tengeri szállítmányokat száritják ki, ez az eljárás azonban vagononként 4000 lejmel drágítja az árut.

Két év egy emberéletért

Sepsiszentgyörgy, december 2

Emlékeztet meg, hogy ez év tavaszán Micu Anghel, a sepsiszentgyörgyi Central de Instructie nyomda hivatalnok a vasuti hídnál megtámadta és bajonettje nyelvvel agyonverte Bokor Mihály sepsiszentgyörgyi lakost. A tettét nem sokkal a büntetett elkövetése után elfogták és azóta vizsgálati fogságban várja méltó büntetését.

A bűnügy tegnap került a sepsiszentgyörgyi törvényszék elé, amely szándékos emberölés vétségében találta bűnösnek és ezért kétévi súlyos börtönre, valamint 30 ezer lej pénzbüntetésre ítélte.

Töltőtoll vásár

Garantált arany töltőtollak
már 100 leitől kezdve

Nagy választék, a legújabb
szisztéma, minden változatban

Pásztor Ede

könyv, papír és írószerek áruháza
P. M. Viteazul (Nagyplac-tér) 4.

— Csak nem talált valami nyomot? — kérdeztem meglehetősen kételkedéssel.

— Nem lehetetlen — válaszolta Allan.

— A viselkedése legalább is olyan, mintha a gyilkos már is a kezei között lenne.

— És Hughes hogy viselkedett? — kérdeztem.

— Látszólag komolyan — válaszolta Allan — de azt hiszem, magában ugyancsak mulatott az öreg.

— Nők is részt vehetnek ezen a titokteljes összejövetelen? — kérdezte Patricia.

— Nem — rázta a fejét Allan. — De megvigasztalhatlak, hogy unatkozni fogunk. Csak Hughes, Paul és én vagyunk a meghívottak: de én inkább teniszeznék. Előre borzadok, hogy mennyi mindent fog összeferdíteni az öreg. Egyet bizonyosan tudok, hogy újat nem fog mondani!

XIV. FEJEZET.

Pontosan délutáni ötóra volt, amikor hárman elindultunk a vizsgálóbíró szobája felé.

— Talán illetet volna estélyi ruhát venni? — tréfálkozott Allan.

— Inkább pizsamában kellett volna megjelenni — vélekedett Hughes — ugyanis aludni fogunk. Csak egyetlen egy unalmasabb feleségöt ismertem életemben: a volt latin tanármat, ha az elkezdett magyarázni, az egész osztály mntetetlenül aludt.

A vizsgálóbíró tüntető nyájassággal üd vőzölt bennünket. Leültünk az asztal köré és miután régyújtottunk (kegyetlenül komisz cigarettái voltak az öregnek) várakozásteljesen néztünk Drexlerre, aki látható meglepedéssel trónolt az asztalfőn.

— Uraim — kezdte: — Nem szeretem a sok beszédet és így rövid leszek.

Allan oldalba bökött. Megértettem, noha egy szót sem szolt: — Drexler legalább egy óráig akar beszélni.

— Tehát... mindenekelőtt... ugyanis — folytatta a vizsgálóbíró kissé akadozva: — azért kérétem ide az urakat, hogy teleplezzen önök előtt a Wreight-kastély titokzatos gyilkosát. Az ügy azonban nagyon kényes. Nagyon kényes és így, mielőtt valamit cselekednék, szeretném megtudni az urak véleményét... Tehát elejéről kezdem a dolgot. Hughes ur, akinek kiváló képességeiről különben mindig nagy véleményem volt, ebben az esetben rossz nyomon indult el. Ő ugyan is Arthur Wreight kapcsán „gyekezett” a rejtély nyomára jönni... Ez pedig hiba volt. Arthur Wreight elpusztult Dél-Amerikában. Ránk nézve jelen esetben teljesen közömbös, hogy ki ölte meg. Az indiánok koncepták-e föl, vagy tényleg valami Creen nevezetű ember gyilkolta meg? Hughes ur ugyan is ragaszkodik ehhez a Creen nevezetű egyenhez... Véleményem szerint ezek a dolgok nem tartoznak ide!

— De mennyir ide tartoznak! — vágott közbe Hughes. — De, kérem, csak folytassa!

Drexler kissé teátrálisan megivott egy pohár vizet, aztán tovább beszélt:

— Én nem veszem számításba ezt az embert, ellenben annál nagyobb figyelmet fordítottam azokra, akik ténylegezen a kastélyban laknak... Hosszadalmas lenne elmondani, hogy milyen természetű vizsgálat vezetett a helyes nyomra... A cselédséget hamarosan kikapcsolhatom az egész ügyből.

Kivételesen régi emberek és semmi féle olyan motivum nem merült föl, mely arra engedne következtetni, hogy valamelyik nek is közlök érdeke lett volna a közelmúlt sorozatos bűncselekményeinek elkövetése.

Ugyanez áll a kastély gyakori vendégei re; Mertensre, a tisztelendőre és Fyn doktorra. Nem hallgathatom el azonban, hogy eleinte Barnes titkár jöhetett leginkább számításba, mint tettes. Minden tekintetben ő volt szememben a leggyanúsabb személy... (Folyt. köv.)

Ujrajátsza a Nac a Juventus és a Gloria Cfr ellen megnyeri meccseit

Bukarest, december 2.

A NAC csapatára nézve súlyos döntést hozott a Nemzeti Bajnokság intézőbizottsága. A tegnapi esti ülésén elfogadta a Juventus és Gloria CFR — Sarkadi NAC játékos igazolatlan szereplése miatt — beadott óvásait. A határozat megsemmisíti a két mérkőzést és elrendelte mindkét meccs újrajátszását. A döntés hatalmas feltűnést keltett sportkörökben.

A két óvás előzményei: Sarkadi mint katonai a jassii Victoriában játszott. Leszerelés után azonnali játékjoggal a NAC-hoz igazolták le. A Juventus és a Gloria CFR arra alapította óvását, hogy ebben a bajnoki szezonban Sarkadi részt vett a Victoria egyik bajnoki mérkőzésén. Azt állították, hogy a jassii disztrikt igazoló irata, melyben megerősítették, hogy Sarkadi ebben a szezonban

nem játszott bajnoki mérkőzésen — hamis A szövetség ülésén ezt nem állapították meg, azt azonban igen, hogy Sarkadi tényleg játszott. Leszögezték a NAC teljes jóhiszeműségét. A két mérkőzést lavasszal játszik le, csak azoknak a játékosoknak a szereplésével, akik az eredeti időpontra kitűzött mérkőzésen teljes játékjoguk voltak. A Nemzeti Bajnokság B. csoportjának táblázata ezek után így módosul:

1. Ripensia	7	5	1	1	26:10	11
2. Unirea Tricolor	7	4	2	1	16:7	10
3. Gloria CFR	6	3	2	1	14:13	8
4. NAC	5	3	1	1	17:8	7
5. Juventus	6	3	1	2	10:13	7
6. Romania	7	2	2	3	15:15	6
7. Soimii	7	0	2	5	4:22	2
8. Mures	7	0	1	6	9:27	1

Izomszakadása van Morariu Albinnak, Románia tornászainak

Bukarest, december 2.

Kellemetlen baleset érte Morariu Albint az ország legjobb tornászát. Még a nyáron egy gyűrűgyakorlatnál a biztosító kötélnek meglazulása és elcsuszása miatt, súlyos vállrándulást szenvedett, aminek akkor nem tulajdonítottak nagyobb fontosságot és bár fájdalmak voltak, azóta részt vett nagyobb tornaversenyeken. Az utóbbi napokban azon

ban fájdalmak annyira erősödtek, hogy a klinikán orvosi vizsgálatnak vetette alá magát. A vizsgálat eredményeként megállapították, hogy Morariu jobb vállán izomszakadás zenvedett, amely eléggé eihanyagolt állapotban van. Az orvosok egy hónapi teljes pihenést rendeltek el a kiváló tornásznak, aki így egyelőre nem tehet eleget a decemberi meghívásoknak.

BOX

Magyarország a közép-európai kupa boxbajnokságának győztese. Csütörtökön tartották meg a Magyarország és Csehszlovákia Közép-európai kupa boxmérkőzését Prágában. Ez a mérkőzés a kupa utolsó mérkőzése volt. Győzött Magyarország csapata 10:6 arányban Sallai Szigeti és Györfy legyőzték ellenfeleiket, Szántó és Harangi eldöntetleneket vívtak ki, míg Varga és Szabó kikaptak.

Spakow Amerikába szerződött. A jeles román boxoló 2500 dollár évi fizetésért összes költségeinek fedezéséért egy évre Amerikába szerződött.

Politika a boxolósportban. A csehszlovákiai amatőr boxoló unió a Közép-európai Kupa körül szerzett tapasztalatok hatása alatt — Bajorország politikai okok miatt ki vált a küzdelemből — elhatározta, hogy új nemzetközi csoportot szervez, mely a „Szláv Nemzetek Kupájáért” fog versenyezni de helyet kap benne Románia is. (Hogy a politikai szempontoknak elég tétessék...) A csoport résztvevői: Csehország, Jugoszlávia, Románia — tehát a kisantant — és Lengyel ország.

Carpentier ismét a ringben? Carpentier aki Dempseytől szenvedett veresége után filmszínész lett, 39 éves korában visszatér a ringbe, mert úgy látja, hogy a mai boxológeneráció mellett még az ő korában is lehet bajnokságot nyerni.

FUTBALL

A Ripensia nem turáni. vajaskenyért. A temesvári proficsapat — mint tudósítónk jelenti — lemondott téli turatervéről, mert vajaskenyért nem akar meccseket játszani.

Szeged is kipróbálja a Rapid gólerejét. Néhány magyar egyesület keserves tapasztalatokat szerzett a bécsi zöld-fehérek nagy szerű támadójátékáról és Bican félelmetes lövéseiről. A Rapidnak tetszhetnek ezek a gólszerű eredmények, különben: aligha kerésné a bécsi találkozást a magyar közép csapatokkal. Most a Szegedet érte a kitüntetés, hogy a Rapid meghívta karácsonyi tornájára. A vidéki csapat elfogadta a meghívást. Majd Bécsben derül ki, hogy mit ér a szegedi „acélvédelem”.

Uruguay részt vesz a futball világbajnokságokon, még pedig a következő alapon: az Egyiptom, Palesztina, Törökország csoport győztesévei játszik mérkőzést Olaszországban a döntőbejutásért.

Nem játszik a NAC Budapesten. A turának első mérkőzését december 9-én játsza Genfben az Urania csapata ellen. Innen Franciaországba utazik.

Olimpique Marseilles—Al Pacific 2:1. (1:1). A délamerikaiak marseillesi veresége meglepetés.

A Crisana 5000 pengőt tett le a román futballszövetségnél Barátky váltásáért. fejében, hogy a FIFA-val szemben fedezve legyen. Bukarestben és Nagyváradon úgy tudják, hogy a Hungária most már 10.000 pengőt kér. Bukarestben különben még nem érkezett meg a FIFA ama bizonyos ultimátuma, amely felszólítja a román szövetséget hogy teremtsen végre rendet a Barátky ügyben.

Kérje mindenütt a
GOLF borotva-pengét!
az acélpar legökéletesebb alkotása)
és öröme lesz a borotválkozásban.
Vezérképviselő: Friedman Armin, Oradea,
Promenad Eminescu 16.

MEGSZÜNIK

Románia legnagyobb
divatáruháza, a

Kovács Testvérek

cég

ORADEA

SASPASSAGE

Holnap, hétfő reggel veszi kezdetét a

hatóságilag
engedélyezett

Végeladás

A raktáron levő teljes árukészletet

eddig nem létező olcsó

szigorúan szabott árakban

KIÁRUSÍTJUK

Berendezés eladó!

Berendezés eladó!

Akárcsak a Balaton

Hullámszik a dollár

Ismét megkezdik a dollár elleni pénzügyi harcot

Bécs, december 2.

A dollár ismét gyengült. Ennek állítólag az az oka, hogy Európaszerte erős fedezeti vásárlások kezdődtek, majd időközben híre jött annak, hogy Roosevelt ismét változtatni akar dollárpolitikáján. Megbiznatos forrásból arról értesülünk, hogy Roosevelt egyelőre a dollár árfolyamát 55 aranycentben kívánná megrögzíteni s be akarja vezetni az ugynevezett „alkalmazkodó valutarend-

szert”, amely azt jelentené, hogy a dollár árfolyamát legalább negyedévenként revízió alá kellene venni s az ilyenkor alkalmazkodna a belföldi áruforgalom árindexéhez. A dollár Zürichben 3.34-ről ismét 3.23-ra esett remélhető azonban, hogy a kontremin spekuláció nem kényszeríti vissza a 3.04-es mélyponthoz. Itt említjük meg, hogy a font Zürichben 16.97-re esett.

Az alakuló gyűlésen

Rettenetesen elverték a dán „nácik” vezérkarát

Kórházba kellett szállítani a bős vezéreket

Koppenhága, december 2.

A dániai Allhaus városkában alakuló ülést tartott a Dán Nemzeti Szociálista Párt. Az alakuló gyűlés elé nagy érdeklődéssel tekintettek országaszerte, mert itt akartak reorganizálni az egész pártot. A gyűlésen a rendőrség is megjelent, mert előzőleg olyan

híreket kaptak, hogy a gyűlést meg fogják zavarni. Az alakuló gyűlés iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg, ami magában véve is nagy feltűnést keltett. Az első szónokot nyugodtan hagyták beszélni, de amikor egy szónok a fajtisztaságról s a „nem árja” faj alacsonyrendűségéről kezdett beszélni,

akkor megmozdult a terem és

székek repültek a szónoki emelvény felé. Óriási verekedés támadt és ekkor derült ki, hogy a teremben tartózkodók legnagyobb része szociálista és kommunista akik, egyenesen azzal a céllal jöttek el az ülésre, hogy azt megzavarják. A dán náciakat rettenetesen elverték és az egész vezetőséget a kórházba kellett szállítani.

RADIOMŰSOR

VASÁRNAP

Bukarest. 9: Istentisztelet. 10.45: Egyházi zene. 11: Szimfónikus zene. 12: Gramofon. 1.15: Gramofon. 5: Marcu zenekar. Vegyes zene. 7.20: Gramofon. 8: Radulescu Rózsa énekel. 8.20: Rádiózenekar.

Budapest. 8.30: Hírek. 9-9.50: Üzenetek a rádiókiállításról. 10: Református istentisztelet. 11: Egyházi ének és szentbeszéd. 12.20: Időjelzés, időjárás és vízállás-jelentés. 12.25: Budapesti Hangverseny Zenekar. Szünetben Rádiókrónika. 2: A rádió tárgysorsjátékának ismertetése. 2.15: Gramofon. 3: Fuchs Elemér előadása. Borok kezelése. 3.45: Bertha István színpadzenekara. Közben 4.30: Humngayar mondavilág. 5.30: Vadnay László vidámsztje. 7.30: Sport és ügétverseny eredmények. 7.45: Különböző történetek. 8.15: Magyar néptánc János Sándor cigányzenekarával egybekötve. 9.50: Hírek. 10: Lászlóffy Margit zongorázik. 10 és 40: Bachman szalon és jazz zenekar Dániel Dániel zenekarával.

Megveszett egy rendőrkutya és megmarta a focsani csendőriskola 115 növend két

Bukarestből jelentik :
A bukaresti „Pasteur” intézetbe tegnap beszállítottak 115 csendőrt, akiknél veszteség jelei mutatkoztak. Mint kiderült a csendőrök mind Focsaniba valók s a focsani csendőriskolában teljesítenek szolgálatot. A csendőriskolában tanulmányizás és dressírozás céljából rendőrkutyákat is tartottak és az egész kaszárnya kedvence volt egy Princ nevű farkaskutya. A kutyát az egész legénység

ség becézte és senkinek sem tűnt fel, hogy Princ már napok óta mogorva, sőt ha közelnek hozzá, akkor mirog és harap. A dühös kutya 115 csendőrt harapott meg, de csak napok múlva tűnt ki, hogy a kutya megveszett, mert amikor az állatorvos először állapította meg a veszteség diagnózisát, nem akarták neki elhinni. A Pasteurban 66 embert benntartottak, míg a öbbieket gyárukok hiánya miatt hazaküldték.

Ma Törekvés-Crisana

Ma délután fél 3 órakor a Crisana a Törekvés rsapatával mérkőzik a Károly pályán. A legutóbbi találkozóban a Törekvés került ki győztesként, de viszont a Crisana erősen tartalékoiba állott fel, tekintve, hogy Barátky akkor nem játszott a csapatban. Ezuttal mindkét csapat komplett legénységet állít a harcba. felállítások a következők:

Crisana: Püllök, Szabó II. Varjassi. Szőke, Karlach, Cuiedan, (Dávid), Csonka, Bonatiu, Matei, Barátky (Valcov), Muresan. Törekvés: Farkas I. Groh, Fábán (Koppel), Papp, Klein, Major (Bonac) Zsiga (Fábán), Boksa, Szabó II., Szabó I., Farkas II. (Lukics).

Jogilag is lemond a Szovjet Bessarábiáról

Páris, december 2.
Romániát közelről érdeklő kérdések kerülnek — a Journal des Debats szerint — a Litvinov s. Mussolini között lefojótanácskozások napirendjére. A nemzetközi diplomácia érdeklődésének hamlakterében Hitler és Francois Poncet tárgyalásai mellett az orosz külügyi népbiztos római útja áll. Litvinovnak az amerikai megbeszélések során sikerült létrehozni a közeledést az Egyesült Államok és a szovjet között. Római útjának pedig az a célja, hogy elhárítsa azokat az akadályokat, amelyek az európai politikában való bekapsolódása elé tornyosulnak. Mussolininek régi terve, hogy az általános európai kérdések intézésébe bevonja

a Szovjetet is. Ez azonban csak akkor valósítható meg, ha a Szovjettel kapcsolatos összes függő kérdések megoldást nyernek. Ezek közé tartozik a besszarábiai probléma is. A Londonban aláírt orosz-roman megnevezési szerződésben Oroszország formailag lemondott Bessarábiáról. — Mussolini most a Rómába érkező Litvinovnál az irányban interveniált, hogy a Szovjet ne csak formailag, hanem jogilag is végleg mondjon le Bessarábiáról és ismerje el Románia fennhatóságát az említett terület felett. Ez a közbelépés — amint a Journal des Debats írja — megegyezik Olaszországnak a téren eddig is folytatott politikájával.

Mosoiu polgármester megígérte a nyugdíjak kitizetését

Mosoiu Tiberiu Nagyvárad új polgármestere szombaton délelőtt 9 órakor fogadta a városháza ügyosztályainak vezetőit, akiket dr. Vostinar János városi főjegyző mutatott be neki. Az ügyosztályvezetők előtt a polgármester rövid beszédet mondott melyben támogatásukat kérte a közös munkában. Ezután egyenként fogadta a polgármester az ügyosztályok vezetőit, akik röviden referáltak a legfontosabb kérdésekről. Mosoiu polgármester előbb az üzemek igazgatóit fogadta, utánuk Faur főmérnököt, Popa Mihály pénzügyi főnököt és Laslau Maximilian a gazdasági ügyosztály vezetőjét.

A délelőtti folyamán megjelent a polgármester előtt a városi nyugdíjasok küldöttsége, akiket Dienes városi nyugdíjas vezetője.

A küldöttség vezetője előadta, hogy a nyugdíjasok harmadik hónapja nem kapták meg illetményeiket és sürgős intézkedést kértek. Mosoiu polgármester határozott ígéretet tett arról, hogy az elmaradt nyugdíjakat a legrövidebb időn belül folyósítja ki legkésőbb azonban december 15-ig.

Ugyancsak tegnap délelőtti jelent meg a polgármester előtt a Zsidó Part küldöttsége is dr. Klein Ernő vezetése alatt, amely a zsidó lakosság lojalitásáról biztosította az új polgármestert.

A polgármester előterjesztést tett dr. Pelt János alpolgármesteri kinevezésére.

Maniu Gyula éles támadása gróf Bethlen István ellen

Szilágyosomlyóról jelentik:
A badacsonyi kulturházban az egyesületi évforduló alkalmából nagygyűlést tartottak, amelyen Maniu is résztvett. A gyűlésre 250 diákküldött érkezett 10 autóbusszal.

A diákokat a csendőrök feltartóztatták és nem engedték Badacsonyra. Maniu, aki értesült az eseményről, telefonon felhívta Inculet minisztert, akinél interveniált a diákok érdekében. Inculet utasítására azután csend-

őrök megengedték a diákoknak, hogy folytassák útjukat. A gyűlésen Maniu beszédet tartott, amelyben támadta a régi magyar rezsimet. Utalt a román vértanúkra és polemicán egy erdélyi származású gróffal, akiről azt mondta, hogy „hiába alakoskodik, mert igazsága sántít.”

Meghalt Weinberger Sámuel margittai főrabbi

Sulyos gyász érte a margittai zsidó hitközséget, Weinberger Sámuel, a hitközség szentéletű, tudós főrabbija tegnap délelőtt 64 éves korában, szívizélhűdésben hirtelen elhunyt. Weinberger Sámuel 38 évvel ezelőtt került a margittai zsidó hitközség élére, ahol édesapja örökét vette át. Hosszu működése alatt megszerezte hívei ragaszkodó szeretetét, akiket elvestzése miatt most szinte pótolhatatlan csapás ért. Halála híre Nagyváradon is őszinte megdöbbenést keltett, mert itt is sokan ismerték a nagy tudású főrabbit. A temetése ma délelőtt tizenegy órakor lesz Margittán.

Színház és mozi

HETI MŰSOR:

Vasárnap d. e. 11 órakor matinén: Ezber a hid alatt. Indig Ottó nagysikerű vigjátéka. 10 és 17 lejes helyárakkal!

Vasárnap délután három órakor Magdát kicsapják. Vigjáték mérsékelt helyárakkal!

Vasárnap délután 6 órakor Sasfiók. Rendes helyárakkal!

Vasárnap este 9 órakor: Kadettszerelen. Rendes helyárakkal!

Film-palace: Fakeresztek.

Heyman Szinkör: Fra Diavolo.

FILMPALACE

asárnap, hétfő

FAKERESZTEK

észletek a világháborúból. A hangosfilm csodája. Kedvezményes és szabad egyek nem érvényesek! Este számozott helyek!

APROHIRDETÉSEK

Mindenek kis családhoz szerény tisztelettel felvételik. Str. Cuzavoda 19. Goldstein 284

Románul beszélő perfekt mindenek tőzönöt keresek Szilágyi Dezső-utca 7. emelet. 281

Holancot keresünk 19 colos autó gumira. Cim a kiadóban.

Parádés kocsis kerestetik pusztára. Jelentkezni lehet Str. Delevrancea 22. (Ritook Zs.-ucca) 278

Ügyes szobalány és gyermektelen házaspár jó bizonyítványokkal felvétetnek. Dr. Aurel Lázár (Nagy Sándor-u.) 9. 277

Jól főző mindenek szakácsnét takarító né mellé 15-ére felvesz Kleinné, Szent János-u. 12. 275

Kolozsvár részére garanciaképes egyént keresünk az Erdélyi Magyarság árusítására. Feltétlenül rendes, megélhetést nyújtunk. Jelentkezni esetleg írásban is a Kiadóhivatalba.

Mentő-sorsjegy

már csak hétfő este 6 óráig kapható az

Erdélyi Magyarság

kiadóhivatalában

Egy sorsjegy ára 50 lei